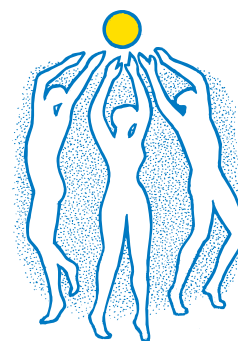

Idrottsarvet

Nr 41 - Årgång 22 - 2007

ÖREBRO LÄNS IDROTTHISTORISKA SÄLLSKAP

Jenni Asserholt - länets senaste OS-medaljör

De här företagen stöder vår verksamhet:

Anticimex AB
Arbesko
Asplunds Fastigheter AB
Bra Data AB
Carlssons Bil i Örebro AB
Folksam
Föreningssparbanken
JM-Bygg
Låstjänst
Läkargruppen i Örebro AB
Länsgården Fastigheter AB
NCC Construction Sverige AB

Nerikes Allehanda
Nettoköp
Nya Parken City
Röhnisch Sportswear AB
Silja Line AB
SISU Idrottsutbildarna
Struktur Hultén Stråth AB
ÖBO
Örebro läns Idrottsförbund
Örebro Kommun
Örebro Promotion

ANGÅENDE INBETALNING AV MEDLEMSAVGIFTEN

Du kan betala medlemsavgiften för 2007 på två sätt:
på bankgiro 5495-3039, då du kan använda den
inbetalningsblankett du fått, eller på vårt
plusgiro 49 29 530-6.

BESÖK VÅR HEMSIDA!

Där får du information om Sällskapetets alla aktiviteter.
Adressen är: www.olis.nu

Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap
Besöksadress: Engelbrektsgratan 3, Örebro
Telefon: 019-602 87 35
Postadress: Box 314, 701 46 Örebro

Hemsida: www.olis.nu
E-post: idrottshistoriska@telia.com
Bankgiro: 5495-3039. Plusgiro: 49 29 530-6
Organisationsnummer: 875001-4972

Ordföranden har ordet

Snart har det gått sex år sedan Ove Sundelius och Lennart Thörn frågade, om jag kunde tänka mig att bli ordförande i Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap. Den tid som gått sen jag tillträdde har för mig varit fantastisk. Vilket gäng jag kom in i! Här finns gemenskap, kunskap, glädje och naturligtvis lite rackartyg. Med andra ord precis som det skall vara.

Åren 2005 och 2006 var fyllda av arbete med många skratt och frågor. Hur skall vi klara det här? Men allting går när det är roligt och det finns engagemang.

Under 2005-2006 tror jag att flertalet kom underfund med att vi har ett Idrottshistoriskt Sällskap och ett idrottshistoriskt museum i Örebro. Museet, som är en ytterst viktig del i verksamheten och vårt ansikte utåt, har varit ytterst välbesökt och många berömmande ord har kommit oss till del i Sällskapet. Ett museum måste hållas levande och visa olika teman inom idrotten. Utöver den ordinarie utställningen, som speglar idrotten i vårt län under etthundra år, har vi visat AGF-gymnasterna, Nora-Anna, Kumlaidrotten genom tiderna samt den just nu pågående utställningen ”Tecknar-Anders bästa”.

Det vi nu har på gång efter den 31 mars är att visa Örebro-korpidrottens historia. Det ska bli väldigt spännande, tycker vi. En stor mängd profiler i Örebro kommer vi att känna igen på de många bilder vi har att visa upp, inte minst på lagbilder.

Den 11 april förlägger vi vår caféträff på Behrn Arena, en traditionell träff med kaffe och sedvanligt program. Då medverkar ÖSK:s tränare Patrik

Walker och dess ordförande Björn Åqvist samt KIF-Örebros tränare Pia Sundhage samt dess ordförande. Dixie Eriksson känner dem på pulsen på sitt eget underbara sätt. Efter mötet blir det visning av vår nya stolthet, Behrn Arena. Till sist och som kronan på verket bjuder Pia Sundhage Sällskapetets medlemmar på allsvensk match mellan KIF Örebro och Hammarby.

Kära medlemmar, det finns plats för ännu fler i vårt Sällskap. Ta med din kompis. Han/hon får också vara med. Jag tror, och nu är jag allvarlig, att det är nyttigt att minnas, det är nyttigt med gemenskap, det är nyttigt att glädjas - det gör vi i vårt Sällskap.

Örebro i februari 2007

Rolf Hallgren

Ordförande

rolf.hallgren@comhem.se

Tel: 070-2706221 eller bostaden 019-331815.

Delegaterna i Idrottshistoriska Riksförbundet valde vid sammankomsten den 28 oktober 2006 in Rolf Hallgren i styrelsen ett synnerligen gott val. Grattis Rolf och Riksförbundet!

ÖLIS tidning nr 41

Tryck: Trio Tryck AB

Tidningsredaktion: Bertil Cajdert, Lars Ehlin och Kurt Löfvenhaft

Layout: Karin Lidner (karin.lidner@olif.se)

Örnsro - en härlig plats att växa upp på!

Tidningsredaktionen har bett mig berätta om min Örnsro-uppväxt och här kommer några glimtar från 40- och tidigt 50-tal.

Örnsro har format mitt liv

Många örebroare tyckte nog att Örnsro var ett ganska tveksamt ställe att åka till, åtminstone när det var mörkt. För mig och mina kompisar var det tryggheten på jorden. De flesta papporna var väl inte alltid helt nyktra, men vi hade mammor som var fantastiska och höll ihop det hela. Ordning och reda skulle det vara; alla mammorna höll ordning inte bara på sina egna ungar utan även på andras. På den tiden visade vi de vuxna respekt.

Som ni förstår finns det mycket att berätta om Örnsro, men jag ger bara ett par korta glimtar. Ingen kan vara mer tacksam över sin uppväxt än jag. Att mitt vuxna liv blev som det blev beror nog till största del på min uppväxt i Örnsro och närheten till Idrottsparken.

Idrott från morgon till kväll

I vårt kvarter växte det upp en fantastisk massa barn. Husen i kvarteret kallades barnrikehus. Vi bodde på Idrottsvägen 22 vilket ställe! Vi hade nära till allt väsentligt för en grabb: nära till Svartån och nära till Idrottsparken, som också blev mitt andra hem. Jag "hjälpte" den hyggliga vaktmästaren Albinsson från det jag var sju år fyllda - Albinsson gillade mig och jag honom.

Grabbarna och tjejerna i kvarteren idrottade från morgon till kväll. Vi tävlade i allt mellan himmel och jord. I vårt kvarter hade vi fotbolls- och handbollslag och naturligtvis ishockeylag. I ishockey var vi väldigt bra. Som jag nämnde var Albinsson snäll, så det saknades inte träningsmöjligheter.

Jag Örebros meste korpockey-spelare

I korpockeylagen fattades det dock ofta folk, och därför höll jag mig alltid väl framme vid sådana

matcher. Jag fick spela mycket: ibland var jag back, ibland forward och till och med målvakt (se bilden).

På bilden är det inte vilka lirare som helst. Laget är nämligen IF Starts korplag. Överst från vänster ser ni ingen mindre än Per-Arne Berglund, på sin tid en av världens bästa spjutkastare, Gösta Damm, fin 400-meterslöpare och Asplund som var en bra bandyspelare. I nedre raden ser ni Eric Widén, 200-och 400-meterslöpare, undertecknad ca 12 år gammal samt Bernt Löfv också han löpare i IF Start och så småningom chef för MoDo.

Jag tror inte att det finns någon i Örebro som representerat så många företag i hockey-bockey som jag.

Som rubriken säger - Örnsro var en härlig plats att växa upp på.

Rolf Hallgren

Jenni - ishockeytjej i världsklass

Jenni Asserholt är tjejen som med ödmjukhet och en enorm vilja nådde världsklass i ishockey. Hon är ishockeyuppfostrad i Guldsmedshyttan och redan i tidig ålder upptäckt som en ishockeytalang utöver det vanliga.

De första stapplande skridskoskåren tog hon vid 3-års ålder på en uterink vid Fanthyttans skola. Som sexåring var hon en bättre skridskoåkare än åttaåriga grabbar. Vad månne bliva av detta underbarn?

Jenni spelade pojkhockey i Guldsmedshyttan under ett antal år. Vid tolv års ålder blev hon uttagen till ett regionslag för flickor, där lagkamraterna var 4-5 år äldre. Vid samma tid började hon träna och spela i Örebro's allsvenska damlag som ett komplement till pojkhockeyn.

Utan föräldrars och annan släkts stora support, där mormor varit huvudsponsorn, hade det naturligtvis inte gått. Ett "grymt" intresse från deras sida har gjort att de varit delaktiga i Jennis framgångar, vilket också Jenni påpekar.

Jenni läser idrottsprogrammet på Virginska skolan i Örebro. Ishockey ingår i programmet, vilket gör att hon kan träna på skoltid. Hon tränar för övrigt 10-12 pass i veckan och har testvärden

som inte överträffas av vare sig Anja Pärson eller Carolina Klyft. Hon följer noggrant det träningsprogram som framtagits av Svenska Ishockeyförbundet.

Jenni har deltagit i två VM och ett OS, där OS-silvret i Turin smäller högst, men där inte heller ett VM-brons är fy skam. Hon nöjer sig dock inte med detta, för guld glimmar mer än både silver och brons, och det är det som är målet framöver.

Första landskampsmålet mot Kanada på bortais var stort. Lyckokänslan då går inte att beskriva, den måste upplevas! Hon berättar att hon ofta minns just det ögonblicket i sin nyss påbörjade internationella ishockeykarriär.

Ishockey upptar all fritid i Jennis liv. Hon har svårt att sätta sig in i vad jämgamla kamrater gör som inte idrottar. Hon vill hålla på i många år till med idrotten, men en dröm hon har är att få göra lumpen, men det sätter ju hockeyn stopp för i dagsläget. Hon har ett år kvar på gymnasiet och vet inte riktigt vad hon vill göra sedan. USA? Ja, kanske men det är inte ett absolut måste. Det är bra här i Sverige också, säger Jenni ödmjukt.

Jan Andersson

Jenni Asserholt

Thomas Andersson

- Årets Örebroare 2006

Kapten Blod

Efter nära nog 19 år inom ÖSK-fotbollen är Thomas Andersson sent på hösten 2006 inne på sin sista match som elitspelare. Matchen gäller avancemang till Allsvenskan och endast minuter återstår, då en armbåge träffar över höger ögonbryn. Thomas går av planen med blodet rinnande, möts vid sidolinjen av doktor Ulf Nordström med "häftpistolen" i högsta hugg. Efter några "skjut" är Thomas i princip redo att gå in och fortsätta, men behöver inte det då ledningen är betryggande och matchen nära nog över. ÖSK är tillbaka i Allsvenskan, och Thomas Andersson blir "Kapten Blod" för den mångtusenhövdade publiken och med ett bestående långt rött ärr i pannan.

"Totten" mötte i badtofflor

Thomas kom till Örebro och ÖSK hösten 1987. Han berättar med ett skratt att han möttes, i kallt och ruggigt väder, på Örebro C. av "Totten" Gustafsson. Denne var, minns Thomas, nödtorftigt klädd och barfota i ett par enkla badtofflor. Thomas hade då lämnat Anundsjö IF i div. 3 men hade sitt föräldrahem i Moliden strax utanför Örnsköldsvik.

Debut 1988

Thomas debuterade våren 1988 för ÖSK i finalen i Svenska Cupen mot IFK Norrköping. Allsvensk premiär blev det våren 1989 i en bortamatch mot Halmstad, men han vände sedan hem till Moliden 1991 då hans far avlidit. Uppgiften blev då att ta hand om familjens gård. Dock lockade fotbollspelet på hög nivå så mycket, att han under höstsäsongen 1992 pendlade mellan hemmet och Örebro för att kunna spela för ÖSK. Från våren 1993 har han sedan varit bofast i Örebro och därmed trogen ÖSK karriären ut.

Ledargestalten

Vid återkomsten till Örebro och ÖSK hade Thomas mognat som människa, uppträdde mer och mer som en ledargestalt och blev följdriktigt snart nog utsedd till lagets kapten. Han säger sig haft den inställningen, att alltid kämpa för att bara bli bättre

och bättre, både som fotbollsspelare och människa. För honom har tilltagande ålder aldrig varit någon orsak till att dra ner på ambition och träningsflit.

Familjefar, verktygsmakare och tränare

Under många år har Thomas vid sidan av sitt fotbollsspelande haft olika "vardagsjobb", till att börja med på heltid, sedan på halvtid. Åren 1999 - 2006 tog dock fotbollen 100 % av tiden. Nu ägnar han sina krafter till 50% åt ÖSK som talangutvecklare för ett antal lag bestående av 13-16-åringar. 50% arbetar han också som vertygsmakare åt ett företag som heter Ejot & Avdel System AB. Efter så många år som elitspelare finns säkert tankarna på en framtida tränarkarriär, men just nu anser han sig ha en nära nog perfekt mix i sitt arbetsliv. Familjen, som består av hustru och två barn, behöver även få del av hans tid och kraft.

Årets örebroare

Som "gräddes på moset" kom så titeln Årets Örebroare 2006, överraskande för Thomas Andersson i den konkurrensen, men mycket hedrande. Blygsamt säger han sig förstå, att han nu uppfattas som en genuin representant för Örebro och tillägger att han också förstår att många fotbollsälskare röstat på honom just för hans insatser på fotbollsplanerna runt om i landet.

Men det är väl inget fel i så fall, tycker den, som efter ett möte med denne stronge idrottsman, tecknat ned dessa rader.

Bertil Cajdert

Arvid Thörn - ÖSK:s förste landslagsman i fotboll

Uggla hade skarp blick

En försommarekväll i början av 30-talet besöker en ung grabb IFK Stockholms träningspass på Stockholms Stadion. Han frågar om han får vara med på träningen, vilket inte möter några hinder. Tränaren håller ett öga på nykomlingen och ser att där finns en hel del talang. Efter träningspasset tar han och lagledaren, kaptenen Bertil Uggla, kontakt med den nye, som visar sig heta Arvid Thörn.

- Det här ser ju ganska bra ut, tycker vi. Vilken klubb är du med i?

- Jag är med i IFK Grängesberg, som spelar i division fyra. Nu ser de båda ledarna en chans att

ledarna, som inte är vana vid att någon yngling frivilligt missar en sådan chans.

- Jo, säger Arvid, jag har en annan match på söndag. Jag ska spela i landslaget mot Estland.

När Lennart Thörn, legendarisk idrottsledare i Örebro, hör den sanna historien om sin pappa Arvid skrattar han gott och säger:

- Helt klart hade Uggla, som på den tiden var rikskändis som ledare av gymnastik i radion, blick för talanger. Det var så att pappa gjorde rekryten på Svea Livgarde, där Uggla var kompanichef. När rekryterna spelade fotboll på kaserngården råkade Uggla, som även var lagledare för IFK Stockholm,

IFK Grängesberg från slutet av 1920-talet. Arvid Thörn - övre raden, fjärde man från vänster.

värva en "nästan färdig" spelare till sin klubb. Det borde vara intressant för en spelare från division 4 att få chansen att spela med i Stockholmsklubben.

- Är det så att du är intresserad, kan vi ordna så att du får provspela i B-laget på söndag.

- Tja, svarar Arvid, men det går inte på söndag.

- Jaså, varför det då, säger de något förvånade

gå förbi. Han såg direkt att farsan hade talang och föreslog att han skulle komma med på IFK:s träning en kväll. Det var så det kom sig, att pappa besökte Stadion den där kvällen. Lennart berättar vidare att Arvid var en oöm, fysiskt stark spelare, som genom att vräka sig fram vid motståndarmålet och ordnade många straffar, som han slog själv, oftast med mål som följd.

Division 4-spelare i landslaget.

Arvids uttagning till landslaget var sensationell, eftersom IFK Grängesberg då spelade i den fjärde divisionen. När han där öste in mål blev den tekniske högerinnern så uppmärksam, att det nådde fram till landslagsledningen. Arvid är den ende division 4-spelare som någonsin blivit uttagen till landslaget. Thörn var också den främsta anledningen till att IFK Grängesberg 1932 tog steget upp till den andra divisionen.

Arvid spelade två A-landskamper, båda 1930, dels mot Estland (5-1) dels mot Lettland (5-0) då Arvid svarade för ett av målen. Toppen av karriären blev en plats i VM-truppen 1934 i Italien.

ÖSK:s förste landslagsspelare

Strax efter VM-äventyret 1934 kom Arvid Thörn till ÖSK från IFK Grängesberg, vilket gjorde att ÖSK nu fick sin förste landslagsman i fotboll. Innan höstsäsongen började, blev Arvid uttagen i B-landslaget mot Norge i en match som Sverige vann med 3-1, varav Arvid gjorde ett av målen.

Sex matcher blev det i ÖSK, innan Arvid flyttade hem till Grängesberg, som då spelade i samma serie som ÖSK. Arvid trivdes inte riktigt bra i Örebro - han stod hembygden nära. Exempelvis avstod han från att spela, när ÖSK mötte IFK Grängesberg. Att spela *mot* sina egna - det var för mycket begärt.

Hellre Gränges än storklubbar

Under tiden i ÖSK uppvaktades han av många storklubbar. AIK och IFK Göteborg var bara två av de många som uppvaktade honom, men det blev hemmaklubben IFK Grängesberg som drog det längsta strået, och det var där han avslutade sin fotbollskarriär vid 38-års ålder, då familjen flyttade till Stockholm. Hammarby var snabbt ute med anbud men Arvid hade bestämt sig, fotbollskarriären var över.

Inte utan stolthet berättar Lennart, att pappa Arvid gjorde 328 mål på nio säsonger. Under en fotbollssäsong gjorde han 59 mål. En mycket svårslagen siffra!

Kurt Löfvenhaft

Slöjdgatan 8
Box 1433
701 14 ÖREBRO

Tfn: 019-17 75 00
Fax: 019-18 31 70
www.ncc.se

Har du en kontaktperson i banken?

FöreningsSparbanken Örebro
019 -15 80 00

Örebro-VM i segelflyg 1950

- minnet för livet

Mina lyckligaste år

Tankarna går bakåt i tiden från dagens jäkt, miljö och mänskliga problem, som förvärras alltmer och därtill utökas med olika krig. För min del går de till åren 1945-1950, de bästa i livet. Det kan jag slå fast vid fyllda 73. Det tycks mig som solen gick upp fredssommaren 1945 och lyste de kommande lyckliga åren.

Jag gick i Örebro Praktiska Mellanskola, den bästa som tänkas kan, och fritiden upptogs av ett gränslöst flygintresse, först som rätt framgångsrik modellflygare (SM-6:a) bland många, många andra. 1948, femtonårig, började jag segelflyga. Vi bogserades upp i den helt öppna Schulgleiter 38 med bil och ett hundra meter wire. Man kunde nå nästan 100 meters höjd på det viset och flög i bästa fall nästan två minuter sedan wiren kopplats loss. Det var verkligen flygkänsla att sitta där fastspänd men i fria luften. 1949 fick jag A-diplom efter 25 starter (blå emaljknapp med 1 vit mås, finns ej längre, A- och B-diplomen dog med glidplanen).

Höjdpunkten - segelflygs-VM 1950 i Örebro

Flyget var stort de här åren och Svenska Mästerskap

i segelflyg hölls i Örebro 1947. Då blev flygvapenpiloten Per-Axel Persson världsrekordflygare i höjd med 8 800 meter, en livsfarlig höjd med dåtidens primitiva syrgasutrustning och därtill -45 grader C i och utanför kabinen. Vilken tid, vilka äventyr och även jag tillhörde pionjärerna fast på 100 meters höjd.

Men höjdpunkten i dessa härliga ungdomsår, då vi nästan bodde på flygfältet, var 1950, då världsmästerskapen i segelflyg genomfördes i Örebro. Jo, det är sant, fast nästan glömt, men jag var där och vill berätta om denna fantastiska tävling, som var kulmen i åtminstone min ungdomstid och även kulmen i dessa få år av fred och lycka.

”Mot ljusare tider” var mottot för Örebroutställningen 1947, och jag tror att många av mina generationskamrater håller med mig. Aldrig mer levde vi så intensivt.

Billy Nilsson tog VM

Min kompis Calle Jondelius och jag var ”hjälpare” åt det ena av de två jugoslaviska lag som tillhörde eliten då. Laget med piloten Maks Arbajter kom fyra. Vi trivdes bra tillsammans på knagglig tyska.

Milan Borisek, Jugoslavien. VM-trea 1950. Flygplan Orao II, tävlingens mest extrema, plexiglashuven saknas.

Örebro-VM gynnades av härligt sommarväder och resultaten blev mycket bra. Tävlningen avgjordes sista dagen, då flygvapenmekanikern Billy Nilsson från Örnsköldsvik flög 427 km och vann VM, och favoriten Paul Mc Cready USA 328 km "bara" blev tvåa till sin fars vrede mot metrologernas prognos. Men Paul själv var sportslig.

Långt senare konstruerade han det första flygplan, som flög med "muskelkraft" över Engelska kanalen framfört av en fransk cyklist. Trea i VM blev jugoslaven Milan Borisek i tävlingens vackraste och modernaste segelflygplan "Orao II", långt före de andras Weihe och Olympia i form och prestanda. Och vår "jugge" Arbajter var alltså fyra. Även övriga svenskar kom i topp: 5, 6, 7 och 13 med försvarande mästaren Per-Axel Persson som sexa.

Segelflyg, paddling och Irve

Är det något i livet jag ångrat litet är, att jag inte fortsatte med segelflyg. Kanske mitt sen barndomen polioskadade ben hade gynnat eller stoppat mig. Det hindrade inte alls flygningen, men jag vet inte om nitiska flygläkare kunnat stoppa certifikat och tävlingslicens. Jag började paddla i stället för att hävda mig fysiskt, det var det viktigaste.

Min kamrat från modellflyget och i erövrandet av A-diplom (med hjälp av "byggtimmar" kostade det överkomliga 50 kronor) var Irve Silesmo, och han har segelflugit med stor framgång hela livet och tävlar ännu vid fyllda 75. Irve har 5 SM-tecken, deltagit i VM och är "Stor grabb" nr 4 i segelflyg.

Det är stiltigt och jag började alltså i samma A-kurs som Irve.

VM i Örebro minnet för livet

Att försöka lyfta fram segelflygsporten och den "glömda" VM-tävlingen i Örebro syns mig viktigt. Segelflyg kräver en fysik som överglänser många andra idrotters. Vilja, mod och kondition krävs för hela dagars kamp i luften med långa sträckflygningar och höjder, överskridande Mount Everests, som t ex. Persson gjorde när han slog sitt världsrekord. På 1940-talet var det många beundrade flygvapenpiloter, som "kopplade av" med segelflyg. Då tänkte vi inte på orsaken, men under världskriget "sponsrade" flygvapnet både modell- och segelflyg. Avsikten var att popularisera flyget och rekrytera piloter - "avgången" var skrämmande stor då - och man lyckades. Envar ville ju bli en "Biggles". Allt detta ledde till fredligt kamratskap på flygfält under ulliga, solbelysta cumulusmoln. Det var en tid av gränslös ungdomlig lycka. Och höjdpunkten för några av oss var VM i segelflyg i Örebro 1950 - minnet för livet!

*Lyckan omger ett välgjort modellplan
i en stigande termikspiral
högt upp mot ett cumulusmoln
på ungdomens ljusblå sommarhimmel*
ur "Hjältarna rökte Lucky Strike (1982).

Arne Upling

Glidflygkurs A 1948-49. Flygplan Schulgleiter 38. Fr. vänster Ulla Löwnerz (gift Sundelius), Irve Silesmo (i sitsen), Rolf Jörnvig, Arne Upling, Lennart Grone, Rolf Björling (instruktör).

Idrotten - ett sätt att leva

50-tal i Eskilstuna

Traktorerna rullade ut ur fabriken tvärs över gatan. Det stilfulla fabrikskomplexet i tegel låg längs Eskilstunaåns stränder. Eskilstunas egen Mississippi tog sats vid den lilla slussforsen för att glida vidare mot Mälaren. Skolor och bostäder byggdes. Det var 50-tal och optimism i luften. Folkhemmet var under byggnad. Industrin ångade

efter hemkomsten från skolan. Sedan lirade vi fotboll tills mörkret föll med en kort paus för kvällsmat. Vårt stadion var en gräsplätt eller en obrukad ängsyta nära industribyggnaderna.

På vintern ägnade vi oss åt handboll, lite hockey men allra mest bandy. Kommunen spolade upp ett par näraliggande planer. När isen töade bort kunde vi gå till Stadsbiblioteket.

Målskytt i den allsvenska debuten mot Elfsborg på Ryavallen 1969, efter förarbete av Janne Mossberg.

på mot rekordåren. Men det var också vilda strejker, rättsskandaler och kallt krig.

Om detta visste jag nästan ingenting. Ty vi pojkar ur arbetarklassen idrottade jämt och ständigt. Störda endast av skolan.

Idrott en allmänbildning

Alla riktiga grabbar idrottade. Eljest var man en morsgris. Det hörde till allmänbildningen att kunna lira lite fotboll, bandy, handboll och hockey.

Vi samlades varje dag och delade upp oss i lag

Vintersöndagar utan is kunde faderskapet leverera en femtioöring för att sända oss på matiné. Vi gillade kostymfilmer med fäktscener eller cowboyfilmer med massakrer på indianer. Romantik, hjärta och smärta var inte vår grej.

Vi levde idrott och den fostrade oss. På gott och ont. Vi skötte det mesta själva. Som att konstruera mål och skaffa fram klubbtröjor. Det var spontanidrott som gällde. Ibland salade vi pengar i klassen för att hyra in oss en timme i den nybyggda sporthallen.

Idrottens värderingar

Idrotten lever fortfarande i mig. Den har byggt upp stora delar mitt värderingssystem. En del av mitt inre jag söker hela tiden efter idrottsetiska referenspunkter när det gäller att bedöma handlingar. Är det eller det sportsligt? ”Du borde lära dig ta segrar och förluster med jämnmod, att uppskatta motståndarnas skicklighet”, uppmanar en inre röst ständigt. Också när boll- eller puckuslingen ligger och flinar i det egna lagets mål och förlustens bittra smak börjar växa fram i hela ens varelse.

Att vara sportsman förpliktigar. Men ibland är det svårt att vara storsint när adrenalinet tänder vådeldar i ens inre. Jag skäms ibland över mina förlöpnings och det skäll jag alltför frikostigt och ofta i ogjort väder öst över domarna..

På minussidan, har jag insett, finns hos mig en viss brist på lyhördhet inför mänskliga svagheter. Jag hemfaller då och då till en sorts monoton kämpaanda och machotongångar - där eftertänksamhet och resignation kanske vore en bättre livshållning.

Hela mitt medvetna liv har jag vidare upplevt en konflikt mellan mina intellektuella intressen som att läsa, reflektera och skriva å ena sidan och ett behov av en nästan sanslös aktivism med idrotten som drog å andra sidan. Jag älskade att träna. Jag älskade bussresorna till borta-matcherna. Snacket och gemenskapen. Den växande spänningen och koncentrationen. Sedan urladdningen. Matcherna var livets mening.

Jag en vattenbärare

Jag fortsatte av födsel och ohejdad vana att idrotta när många kompisar efter pojklagsåldern la av. Trots att jag inte var särskilt framstående. I själva verket skulle jag förbli en andraplansfigur, en lagspelare, en fighter... Eller en vattenbärare som Cantona med en krökning på överläppen kallar vår sort.

Vi är dock nödvändiga. Envar kan bli stjärna men inte alla. Stjärnor behöver en kontrasterande botten av kompetent lagspel att lysa mot.

Fotboll, bandy och ishockey

Min fotbollsuffostran fick jag i IFK Eskilstuna. Sedan spelade jag mig i Skogstorps och Malmköpings IF, division IV och division III. I de två klubbarna hade jag min far, Stig ”Dixie”

Eriksson, som tränare. Vi samarbetade i några år. Sedan bröt jag upp för studier vid universitetsfilialen i Örebro och där blev det spel i ÖSK och Forward.

I bandy började jag i Diana där den enastående ledaren Bengt ”Kungen” Karlsson var allt-i-allo. En tystlåten och outtröttlig arbetare i bandyns vingård. Jag hoppas att han åtminstone fick något tack. Diana och stadens andra klubb Eskilshem fusionerade till Eskilstuna BS som i dag också inorporerat Torshälla Nyby.

Efter flytten från Eskilstuna spelade jag vidare i ÖSK och Forward. Under några år i Eskilstuna dubbletrade jag med ishockey. Jag blir trött bara jag tänker på det.

Jag har kuriöst nog spelat division III-ishockey för Visby IF. Jag gjorde nämligen lumpen vid kustartilleriet i Fårösund på Gotland. När jag muckat lirade jag sedan en säsong division II-hockey för Flen. Till kuriosa hör också mina ishockeyinsatser i IFK Eskilstuna. Klubben la nämligen ner hockeyn efter en säsong.

Idrotten ett sätt att leva

Jag kallar det inte karriär. Det är ett 80-talsord för mig och klingar alltför rationellt. Idrotten har varit ett sätt att leva. Mitt idrottsliv utgör några ord i den stora berättelsen om svensk idrotts utveckling under efterkrigstiden. Därom behöver skrivas mer.

Dixie Eriksson

Dixie har ofta förnöjt oss med initierade intervjuer av cafégäster, men alla känner kanske inte till att han spelat allsvensk bandy och fotboll i ÖSK. Det finns det fler före honom som gjort. Helt unikt i Sverige är emellertid att han fortsatt sin karriär på ett helt annat område, som kulturchef på NA. (LE)

Idrottsböcker köpes

Som alla vet har vårt Sällskap ett mycket fint bibliotek, men vi saknar en del årsböcker. De här vill vi gärna köpa:

Årets Idrott från 1995 och senare
Årets Fotboll från 1982 och senare
Olympiaboken från 1996 och senare

Har du några av de här böckerna köper vi dem gärna. Kontakta *Lars Ehlin*, 019-13 58 92.

Henning Jonsson

- idrottsledare med gröna fingrar

Redaktionen för Idrottsarvet har velat uppmärksamma ”gamla” idrottsledare som i stort verkat i det tysta. Då är det helt i sin ordning att börja med Henning Jonsson född 1911 i Vänersborg, inflyttad till Örebro 1913. Vi träffar Henning en februaridag, och han har då med sig arkiv- och källmaterial om Eyras historia som gåva till Sällskapet.

IF Eyra bildas

En augustidag 1930 träffades 18 grabbar, däribland Henning, på kafé ”Gula Höken” i Markbacken och bildade en idrottsförening. Eftersom det tilltänkta namnet Sparta var upptaget, föreslog Henning namnet IF Eyra, och så fick klubben heta. Henning blev dess förste ordförande och föreningen planerade att i första hand ägna sig åt bandy och gymnastik. Henning har sedan dess varit verksam i klubben, ända tills den på 90-talet slogs samman med Rosta IF.

Skor och trädgård

Henning arbetade stor del av sitt yrkesliv som skofabriksarbetare i Örebro fram till industrins nedgång på 50-talet. Lyftet i hans liv, säger han, kom 1962, då jobb som vaktmästare i Brunnsparken erbjöds. Det var ett heltidsjobb året runt och stor del av

tiden fick Henning ägna åt den stora nya trädgården. Hans allra största intresse sedan barndomen, förmodligen ärvt efter fadern, var trädgårdsskötsel. Andra uppgifter var att affischera runtom i Örebro och serva artister och orkestrar. Långa dagar blev det ofta, med mycket helgarbete utan ersättning för obekvämt arbetstid. Men vad gjorde det? Henning stortrivdes och ännu bättre blev det, när hans fru också fick säsongarbete i parken.

Sin tjänst i Brunnsparken slutade han vid fyllda 66 år och fick plötsligt mer tid över att ägna åt sommarstugan i Tjusebotorp och sina privata trädgårdsodlingar. Utöver detta fanns så även

idrottsledarskapet liksom intresset för att samla mynt och antikviteter, gamla böcker och det aldrig sviktande intresset att fotografera. Han säger att det känns viktigt att dokumentera, vad som händer och har hänt och sedan lämna detta vidare.

Tegeldamm och kohage

Och nu tillbaka till Eyra. Bandy krävde en bana, berättar Henning, och den fick vi grabbar göra i ordning själva. Vi fick tillåtelse att bygga en bana på och invid en damm, som fanns vid

Henning med pokal och under klubbmärke (1986).

Västra Marks tegelbruk. Vass mejades, stenbumlingar sprängdes och vatten östes med hinkar, och till slut hade en bana på 110 x 85 meter anlagts.

Nästa projekt var att ordna en plan för fotbollsspel. Svea Trängkärs plan Trängen fanns, men den ansåg sig Örebro Idrottsklubb ha ensamrätt till. Hjälpen kom nu från arrendatorn på Varberga gård, som hyrde ut ett gårde. Problemet var emellertid, att området också var kohage. Före varje träning och match fick man därför skyffla undan det korna lämnat efter sig. Det stiliga namnet på planen var ”Kostadion.”

1931 spelade Eyra sin första seriematch i fotboll mot IK Svenske, och snart fick klubben en ny plan, benämnd Rexvallen och belägen invid skofabriken Rex. Men problemen var därför inte borta. I planens närhet fanns en högspänningsledning, som bollen då och då råkade träffa med kortslutning som följd. En gångväg gick dessutom tvärs över planen och en trädgård låg så nära, att bollen då och då förirrade sig dit, och det skapade irritation.

Kyrkplan 1941

Henning har hela sitt liv varit intresserad av ishockey, och han hörde till dem som introducerade sporten i Örebro. Den första matchen gick av stapeln den 30 januari 1941 mellan Örebro Fotbolls Förening och Karlslunds IF på Kyrkplan vid Hertig Karls allé. Hög sarg fanns då bara på kortsidorna, minns Henning. Snart togs ishockeyn upp i Eyras program, och klubben med Gösta Klingberg som målvakt tog distriktets första DM 1943.

Materialaren

Under hela sitt långa idrottsliv har Henning varit materialförvaltare, först i Eyra och sedan i ÖSK. 1963 la Eyra ned ishockeyn och sålde materielen till ÖSK. 10 000 fick man, vilket verkar vara lite med tanke på hur mycket en spelare har på sig. Men det var inte så mycket på den tiden, säger Henning. Målvakten var t ex ganska oskyddad, men de sköt inte så hårt då som idag. Förutom utrustningen fick ÖSK en suverän ”materialare” i Henning..

Han har träffat många spelare under åren, och de flesta satte värde på det ”osynliga” arbete han lade ner. Ju bättre man var på isen, säger Henning, ju trevligare var man i omklädningsrummet. Yngve

Hindrikes och Rolf Hallgren minns han som tacksamma lirare, medan dåliga spelare ofta var krävande att ha att göra med. Den försynte Henning vill dock inte nämna några namn.

Klubbmärket

De flesta idrottsföreningar har ett klubbmärke, så även Eyra. Henning minns när han var med och valde ut det som kom att bli klubbens symbol. Av sex förslag valde man det ståtliga med en heraldisk örn. Det är inte bara Henning som uppskattar klubbmärket. När vårt Sällskap 1998 hade en utställning på Västra Mark med 400 klubb nålar från länets idrottsföreningar röstades Eyras klubb nål fram som den vackraste. Att det är ståtligt kan vi se på bilden.

Idrottens stöttepelare

Den idag 95-årige Henning Jonsson tillhör den grupp av idrottsledare, som är en förutsättning för föreningsverksamhet. Alltför sällan uppmärksammas de, och även om Henning fått stipendier och utmärkelser för sina fina insatser hör han till dem som jobbat i det tysta. Han, en idrottens stöttepelare, är verkligen värd vår stora uppskattning för ett mer än halvsekellångt arbete i idrottens tjänst.

Bertil Cajdert och Lars Ehlin

Boken om Ola

”En svart-vit DKW av 1963 års modell. Keps på huvudet och välknuten fluga. Temperaturen. Det är säkert de tydligaste minnena för många örebroare av Ola Hellstrandh. Sommaren 2005 gick han bort, 89 år gammal, och tiden går fort. Snart skulle Ola och allt han gjorde vara glömt, om inte...”

Orden är hämtade från den nyligen utkomna **Boken om Ola** av hans brorson Lasse Hellstrand. Boken om vår hedersmedlem, mångsysslaren Ola är synnerligen intressant och finns att köpa för 200 kronor.

Tre najader

Träffar man Jane Axelsson, Eva-Britt Widahl och vår medlem Marianne Grane, kan det bli tal om simtävlingar - från skolungdoms- till VM-tävlingar, från 1930-talet till idag, från delar av två årtusenden.

Jane slog svenskt rekord i Varmbadhuset

I Örebro-pressen skrevs mycket om simning 1936. Skolflickan Jane Malmros tillhörde eliten på 100

meter rygg. Den 18 december sänkte hon svenska rekordet till 1.27,8. "Jublet ville aldrig ta slut", skrev man och intervjuade 16-åriga "fröken Malmros". Så talade och skrev dåtidens journalister, när i d r o t t s d a m e r intervjuades. Jane

Jane Axelsson

hade dittills mest tävlat på skolsimningar. Mer allvar med träningen hade det blivit då hon tränats av "herr Adlertz", sade hon. "Loppan" A var kringresande rikstränare med OS-guld och silver från 1912 och 1920. I simhopp! Örebrojournalisterna var lyriska. Mer än att referera simningen uppehöll de sig vid Janes eleganta framtoning.

Jane har inte många resultat och tävlingar att berätta om, inga starter i SM men i två skolungdoms-SM och en internationell tävling, där den danska dameliten med världsstjärnan Ragnhild Hveger i spetsen deltog. Jane minns med ett skratt hur hennes deltagande där skildrades: "En sparv i tranedansen". Sommarloven vid Lången, studier i Stockholm och utomlands, gick före. Jane slutade.

Norrländska vatten

I Norrland fanns på 1940- talet en enda simhall. Där simmade Eva-Britt Söderberg, liksom Jane trimmad av "Loppan". Sommartid blev det DM och andra tävlingar i Storsjön eller andra sjöar och vattendrag. Någon gång deltog hon vid 1920-talets världsstjärnan Arne Borgs uppvisningar och vid

simskoleundervisning, ofta i 15-16- gradigt vatten. Brr! Det blev många distriktsmästerskap och -rekord. Eva-Britt höll god nationell standard och i bl.a. Brunnhages "Idrottsboken" ser man henne nära pallplatser i paradgrenarna 100 fritt och rygg. Hennes glidande sim gav henne namnet "Norrlands simmar-drottning". Torsten Tegnér i Idrottsbladet var ju förtjust i vad som var snyggt.

Eva-Britts aktiva tid inföll under krigsåren.

Men en landskamp

blev det i Helsingör. Och så förekom det landsdelsmästerskap och tävlingar Stockholm-Landsorten.

1946-47 fick utbildning och jobb i norrländska orter utan simhall företräde och Eva-Britt slutade - 20 årig, som simmarflickor gjorde på den tiden. Hennes personbästa var 1.11,27 resp. 1.23,7 på 100 fritt och rygg.

Karlskoga-najaden

1943 togs simhallen i Karlskoga i bruk. I första

Marianne Grane

crawlkursen deltog den 12-åriga Marianne Lundqvist. Redan 1947 blev hon 3:a och 4:a på SM på 100 resp. 400 meter fritt.

Och sen tillhörde hon svenska eliten till mitten av 1950-talet med 9 individuella SM, 11 övriga SM-pallplaceringar, 11 SM i lagkapper, OS- deltagande 1948 och 1952, deltagande i 3 EM och 12 landskamper. Tunga meriter! Och rekord-noteringarna: 100 meter fritt 1.07,04, 200 meter fritt 2.35,5, 400 meter fritt 5.53,5, 100 rygg 1.21 " och några tiondelar".

Eva-Britt Vidahl

Utan tillgång till dåtidens Karlskoga- och Värmlandspress kan man bara gissa, att journalisterna också där uppskattade vad som var snyggt. Och "Aje" eller "Lunkan", som hon kallades, var då liksom nu känd för sitt goda humör! Också för henne blev det dags för vidareutbildning, jobb och familj.

Simningens förutsättningar då

Här jämförs inte 1930-50 talens tidtagning med dagens eltider med hundradelar. Nu simmar man i 25-26 gradigt vatten året om, och man tränar långa pass morgon och kväll 5-6 dagar i veckan. Bassängerna har bättre startpallar, banmarkeringar och "skvalprännor". Man har bättre andnings- och vändningsteknik och "slimmade" tävlingsdräkter. Och de presenterade simmarflickorna rakade sig nog inte, som "Tessan" Alshammar och kompani i dag, fjunen av armar och ben i jakt på bättre tider.

Det är aldrig för sent

Jane Axelsson har inte tävlat sedan hon trappade ner för 70 år sedan. Men hon doppar tårna i Lången då och då sommartid. Marianne Grane halkade efter ca 30:års (!) tävlingsuppehåll in i Masters- (veteran) simningen, och hon deltar från 1984 i Masters-SM, i öppna mästerskap i Danmark, Norge och Finland, i nordiska, Europa- och världsmästerskap med gott om pallplatser och meriter.

För Eva-Britt Widahl, som då och då hälsar på goda vänner i Örebro, tog det 50 år (!) innan "Masters", i en årsklass ovanför Mariannes, kom in i livet 1997. Så sent som sommaren 2006 kom hon hem från VM i Stanford, Californien, med 5 andra, 1 tredje- och 1 fjärdeplats. Och antalet nordiska rekord i åldersklassen är 6.

Världsrekord

De internationella Masters-mästerskapen är gigantiska arrangemang. I Stanford var ca 7 500 simmare anmälda i 5 årsklasser från 25-29 år och uppåt. Och varje simmare ställde i genomsnitt upp i 2-3 grenar. Stipulationstider, inga motionärer...

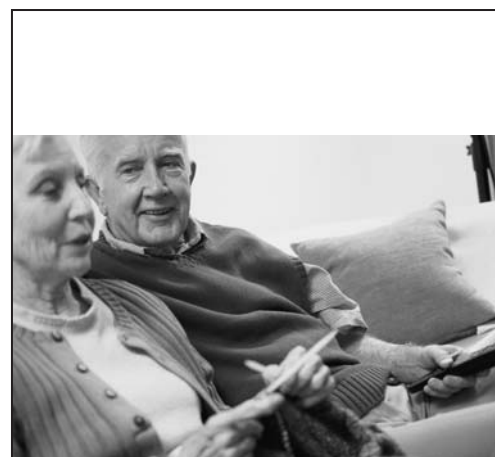
Marianne och Eva-Britt är f.ö. delägare i ett världsrekord i lagkapp, satt vid VM i Riccione i Italien 2004. Grenen är 4x50 meter fritt, mixed (2 damer+2 herrar) i åldersgruppen 320 +. De manliga delägarna i rekordet är f ö båda örebroare, den oförbrännerlige Nils Ferm 90 år i år, och den

nyhitflyttade Nils Kling, 85 år i år. Kling har slutat nu. De tre andra siktar på årets EM i Slovenien.

Det här med åldern

Det är märkligt med kvinnor. De avskyr ju att bli äldre, men inte i Masters-sim. Där längtar de in i nästa åldersgrupp, till nya segrar, nya rekord! Eller förresten, är kanske inte Masters-männen likadana?

Ove Sundelius

Fyllt 50 år?

Välkommen till Seniortorget.

Har du fyllt 50 år? Då kan du anmäla dig till ÖBOs Seniortorg. Även om dagarna som senior känns avlägsna just nu, kan det vara klokt att börja samlas köpoäng. Bra att ha den dag du känner att ett lugnare boende med mycket gemenskap skulle passa dig!

Mer information om Seniortorget:
www.obo.se eller 019-19 44 00

öBo
Hem för dig

Idrottsböcker i folkhemmets bokhylla

Första vågen av idrottsböcker

Vi som föddes på 1930- eller 1940-talet, gillade idrott och tyckte om att läsa, vi hamnade faktiskt i en första våg av idrottsböcker för ungdom. Den hade börjat med Singletonböckerna i sju delar (1929/1954), fortsatt med fem böcker av Tore Morgan, från *Heja Olle!* (1932) till *Fyran spurtar* (1948), för att avslutas med Rabén & Sjögrens elva böcker i serien "Idrottsböckerna" från *Erik Skogsluffaren* (1942) till *Arne Simmaren* (1949). Allt skrivet av män för pojkar.

Idrottshjältar i folkhemmet

Samtidigt som vi läste hade Sverige börjat bygga folkhemmet, ett uttryck som myntades av Per Albin Hansson i ett riksdagstal 1928. När byggandet kom i gång under 1930-talet, skedde det parallellt med ungdomsidrottens definitiva genombrott. Man hade vid den här tiden börjat inse betydelsen av idrotten som ungdomsfostrare. Det är alltså inte förvånande att idrottsböckernas författare då och även under nästa decennium såg till att böckernas hjältar utformades som lämpliga invånare i detta kommande folkhem. Detta var förstas inget vi insåg, när vi läste böckerna. All koncentration var antagligen kopplad till hur hjältarna lyckades i egenskap av idrottare.

En sund själ i en sund kropp

Ändå påverkades nog de flesta av oss i någon grad av det vi läste. Det är ju så, att författare till barn- och ungdomslitteratur så gott som alltid har ett budskap med sina böcker, då som nu. Beträffande idrottsböcker har detta många gånger gällt att man till exempel måste träna för att nå ett visst mål, följa givna regler samt kämpa och aldrig ge upp. Till det kan läggas att man i många av de ovan nämnda böckerna också betonar vikten av att finna en balans mellan kropp och själ, att man som idrottsman är medveten om att det finns ett liv man också måste leva utanför idrottsbanan. I Tore

Morgans *Söderklubben* (1942) uttrycks det så här: "Det fanns mycket annat [vid sidan av idrotten] väl värt att ta vara på, det fanns böcker, som längtade efter att bli lästa, stilla stunder i hemmets vrå, teater, konserter och promenader." Ett slag alltså för antikens ideal: en sund själ i en sund kropp.

Urban en riktig folkhemshjälte

En bok av Tore Morgan som verkligen är skriven i ett slags folkhemsanda är *Urban slår sig fram* (1940). Här skildras huvudpersonen som ett extra gott exempel på en blivande folkhemsinvånare, en som kombinerar fysisk och psykisk spänst. På dagarna arbetar han på en verkstad, på kvällarna pluggar han på en teknisk aftonskola. Under den fritid som återstår spelar han fotboll. Resultat: en plats i landslaget och en ingenjörsexamen! I samme författares *Villes förening* (1943) beskrivs en pojkkлубb, som inte går av för hackor i sitt försök att leva upp till ett ideal i folkhemstänkande. Man gör fotvandringar, lär sig föreningsteknik, spelar schack, genomför en femkamp i grenarna uppsatsskrivning, skidlöpning, simning, korsordslösning och skridskolöpning, ordnar bokutlåning med hjälp av skänkta böcker och genomför en kvällskurs i tyska med mera. Vilka grabbar!

Idrottskilar på studieresa

Den folkbildningstanke som Tore Morgan tar fasta på och som var en av hörnpelarna i folkhemsbygget återfinns också i flera av böckerna i serien "Idrottsböckerna". När till exempel Svens norrländska skidklubb i *Sven Skidlöparen* (1943) av Waldemar Hammenhög reser till Stockholm för att tävla utformas resan till en studieresa. På taget läser man in sig på Stockholm, dess historia och utveckling, och väl framme besöker man ett idrottsmuseum och stadsbiblioteket. I samme författares *Olle Brottaren* (1944) tar

brottningsklubbens ledare med några av de unga brottarna på en mindre bildningsvandring. Också här besöks museer och stadsbiblioteket men dessutom en teknisk skola. Det sistnämnda inspirerar ett par av ungdomarna till att börja läsa elektroteknik per korrespondens.

Nej till sprit och brott

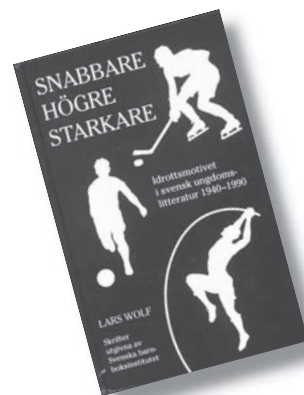
Vid sidan av bildningsmotivet betonar dessutom flera av "Idrottsböckerna" att en riktig idrottsman undviker kamratkretsar, där det dricks sprit och förekommer kriminalitet. Mest pedagogisk i det avseendet är Bengt Ahlboms *Kurre Fotbollspelaren*. Här möter vi en ung grabb, nyinflyttad till huvudstaden, som tack vare idrotten räddas från "fel" storstadsgäng.

I folkhemmets bokhylla

Sammanfattningsvis kan sägas att idrottsböckerna nog var en inte betydelslös pusselbit, när folkhemmet skulle fogas samman. Dessutom var de i många fall framtidsinriktade, på samma sätt som själva folkhemsidén var. Vi ungdomar stod ju

själva för framtiden. Nu skulle vi lockas till att bli anpassade till det folkhem som landet var på väg till. Hur nu detta lyckades är en fråga som det är upp till var och en att besvara. Vad som däremot står helt klart är att idrottsböckerna passade väl in i folkhemmets bokhylla.

Lars Wolf

Sällskapets medlem Lars Wolf var duktig medeldistanslöpare i KFUM på 1950-talet. Därefter blev han lärare och litteraturvetare. Genom sin bok "Snabbare - Högre - Starkare - Idrottsmotivet i svensk ungdomslitteratur" (1999) framstår han idag som landets främste kännare av den typen av litteratur för ungdom. (LE)

SISU
Idrottsutbildarna

**Örebro läns
Idrottsförbund**
www.olif.se

Folksam®
www.folksam.se

Örebro Sportklubb

- idag och i nästan 100 år

Inför ÖSKs 100-årsfirande nästa år finns det all anledning att minnas mannen som är den direkta orsaken till att Örebro Sportklubb finns till och att Eyravallen uppfördes. Mannen hette - han avled 1960 - Karl Teodor Graflund. Graflund var ordförande i ÖSKs huvudstyrelse fram till 1958, dvs i hela 50 år. Efter ytterligare fyra skilda ordföranden tillträdde Johnny Lindahl 1973. Han blev, efter omorganisationen av ÖSK 1988, sedan ordförande i Alliansstyrelsen fram till 2002 - även detta remarkabelt med 30 års ordförandeskap.

En av landets största allroundklubbar

Örebro Sportklubb bildades 1908 - 28 oktober för att vara bestämd. Nu jubilerar en av Sveriges största idrottsliga allroundförening. För vilken annan klubb har tillhört högsta societeten i så många olika grenar som Örebro Sportklubb? Bandy, bowling, fotboll, friidrott, handboll, hastighetsåkning på skridskor, ishockey och tennis.

1950-talet var Örebro Sportklubbs gulddecennium framför andra. Bowlingen hemförde svenska mästerskap för 4-mannalag 1951, 1953 och 1956 med Henry Gustafsson i spetsen. En mängd svenska mästerskap i friidrott togs av i första hand Lars-Erik Wolfbrandt, Tage Ekfeldt och Lasse Arvidson under åren 1950-54.

Friidrottsstandaret för lag hemfördes 1953 - en långt större bedrift än man kan föreställa sig idag.

Handbollen startade sin storhetstid med svenskt mästerskap utomhus 1954, som följdes av inomhusmästerskap 1955 och 1956 med Rune Åhrling i "världsmästarform". ÖSK-bandyn fullföljde med tre SM-finalvinster 1955, 1957 och 1958 och fortsatte efter decennieslutet med ytterligare två svenska mästerskap 1965 och 1967.

Örebro Sportklubbs nuvarande "elitstatus"

ÖSK blev åter allsvenskt i både bandy och fotboll under 2007. Det är inte bara spelare, ledare, medlemmar och sponsorer som jublar. Det är viktigt både för kommunen och för Örebros innevånare.

Särskilt idrottsintresserad behöver man inte vara för att upptäcka att i tidningar och TV förekommer namnet Örebro redan betydligt mer frekvent och i avsevärt större omfattning än man gjort under de senaste åren. Sådant är väldigt mycket värt för kommunen räknat i PR-kronor.

Men en del annat är, som man uttrycker det nuförtiden, "på gång". ÖSK Innebandy har på tre år lyckats med det sällsynta att avancera från division 4 till division 1. Även om man inte har yttryckliga ambitioner att redan i år nå Elitserien, finns i skrivande stund, fortfarande chansen.

Capiro Läkargruppen

ÖSK Handboll Herrar, med stolta traditioner - som nu är 50 år gamla - är på väg att avancera till division 1. Det skulle vara intressant att se ett Örebro lag försöka ta sig till Elitserien i handboll - i Örebro är det "tryck" och efterfrågan på elithandboll. ÖSK Handbolls Damer har gjort fantastiska framsteg de senaste åren, trots en mycket ung A-lagstrupp.

Kanske det roligaste av allt ändå är ÖSK Ungdoms både omfattande och framgångsrika verksamhet.

100-årsjubileum 2008

Förberedelserna inför föreningens 100-årsjubileum har varit i gång sedan längre än ett år tillbaka. En jubileumskommitté är tillsatt och består av representanter för grenföreningarna i Alliansstyrelsen, dvs Fotboll, Bandy, Bowling, Handboll, Innebandy ännu vakant, Ungdom och Söder. Alliansstyrelsen med Per Å Knutsson är ordförande. Jubileums-kommittén har sedan starten sent i höstas redan avhållit tre möten.

Landshövding Sören Gunnarsson har välvilligt ställt sig till förfogande som ordförande för Honorärkommittén. Övriga ledamöter i kommittén kommer att nomineras inom kort. Man kan anta att dessa hämtas från bl a offentlig förvaltning, det privata näringslivet, idrottsrörelsen m fl. Syftet med Honorärkommittén är att sprida glans över Örebro Sportklubb och dess 100-årsjubileum.

Örebro Sportklubbs födelsedag - 28 oktober - infaller 2008 på en tisdag. Följande preliminär-bokningar är gjorda:

Lördag kväll oktober 2008 Supé med uppträdande och dans.

Bankettsittning i Conventums stora kongresshall.

Lördag eftermiddag oktober 2008 Mottagning för och uppvaktning av Örebro Sportklubb.

Biosittning i Hjalmar Bergman Teatern.

Fredag kväll oktober 2008 En helkväll för hela familjen. Biosittning i Conventums kongresshall. Preliminärbokade dagar för dessa evenemang är **17 och 18 oktober alternativt till 24 och 25 oktober 2008.**

Per Å Knutsson

Ordförande, ÖSK Alliansstyrelse

Ur lilla boken med Sportgrodor

Red. Samuel Paulsson

"Hela bollen måste ligga stilla innan frisparken slås."

(Sven-Göran Eriksson)

"Det ser mörkt ut på Kameruns avbytarbänk."

(Arne Hägerfors)

"Jag hälsar press, radio, TV och framför allt massmedia välkomna."

(Christer Abrahamsson)

"Stavhopparna är uppe på gastronomiska höjder."

(Christer Ulfbåge)

"Innern går ohyggligt fort...och han faller! Nej ursäkta det var en ländhoppare."

(Bo Hansson)

"Det kvittar hur matchen slutar, bara resultatet står sig."

(Bo Hansson)

"Det är första gången Sverige vinner över Italien, i Italien, mot Italien."

(Bo Hansson)

"Det gäller att ha känsla för feeling."

(Göran Zachrisson)

"Vi går ut och värmer upp i rektangulära cirklar."

(Christer Abrahamsson)

"Då sa jag till domaren på ren svenska: Go home."

(Christer Abrahamsson)

"Nu känner hon doften av guldsmaak."

(Fredrik Belfrage)

SMK Örebro 90-årsjubilerar

Mitt under brinnande världskrig bildades Örebro Motorcykelklubb vid ett sammanträde den 16 februari 1917 på Stora Hotellet, och tre år senare inträdde klubben i SMCK:s Örebroavdelning, varvid mc-klubben alltså upplöstes. Första tävlingen för motorcyklar anordnades 1919 med en 22 mil lång bana, som de bästa avverkade med en medelhastighet på 30 km/tim.

Under de 90 åren har klubben anordnat en mängd motortävlingar av olika slag på två och fyra hjul, bl a "Novemberkåsan", som klubben år 2001

anordnade för åttonde gången. Unik i världen var tävlingen i början på 1940-talet med gengasdrivna bilar. Av många framstående förare är naturligtvis Stig Blomqvist den mest framgångsrike. Stig debuterade 1964, krönte sin karriär med att bli rallyvärldsmästare 1984, och är fortfarande, 43 år efter debuten, aktiv som tävlingsförare.

Om detta och mycket annat kan man läsa i den jubileumsskrift som SMK Örebro givit ut. Vårt Sällskap gratulerar jubilarerna.

Lars Ehlin

Arbesko skyddsskor - mycket mer än bara skydds- funktioner!

Arbeskos heltäckande sortiment av skyddsskor erbjuder det mesta inom stötupptagning, ventilering, slitstyrka och bekvämlighet.

Allt för att göra din arbetsdag så behaglig som möjligt. Upptäck skillnaden!

Finns hos återförsäljare över hela landet. Utvecklas och tillverkas av Arbesko AB. Tfn 019-30 66 00.

MODELL 355

 ARBESKO
MAKES A DIFFERENCE
www.arbesko.se

LÄNSGÅRDEN

- en värd för alla!

Länsgården Fastigheter AB

Telefon 019-602 39 70
e-post: info@lansgarden.se
www.lansgarden.se

STADSKANSLIET

Örebro
www.orebro.se

Allt inom lås & järn

Låstjänst

www.lastjanst.net

Örebro
Låsaffär
Drottninggatan 37
Tel 019-10 5410

Örebro
Järnaffär
Köpmangatan 48
Tel 019-689 90 90

Kumla
Låsaffär
Sveavägen 8
Tel 019-57 00 67

Köping
Låsaffär
Sveavägen 23
Tel 0221-711 20

Lindesberg
Låsaffär
Köpmangatan 5
Tel 0581-158 05

Västerås
Låsaffär
Björnövägen 8
Tel 021-18 00 92

Bättre brandskydd för alla!

Nu erbjuder vi alla företag möjligheten att ge sin personal, sina kunder och sin verksamhet ett bättre brandskydd. Vi kan hjälpa dig!

Boka din kostnadsfria konsultation idag
på 019-25 10 60

Boka
kostnadsfri
konsultation!

 Anticimex
ATT FÖREBYGGA OCH SKYDDA

Carlsson Bil

Månd-fred 9-18 Lörd 10-14
Kyrkvägen 63, Lillån 019-16 43 80
www.carlsson-bil.bmw.se

Rallylegendaren Stig "Mäster" Blomqvist

ÖLIS hade nöjet att ha Stig Blomqvist som gäst vid caféträffen den 14 februari. På ett ödmjukt, trevligt och skojigt sätt tog motorjournalisten Stefan Klemetz och Stig åhörarna i en fullsatt lokal med på en resa världen runt där Stig haft sin arbetsplats under drygt 40 år.

Långt innan uppnådd körkortsålder rattade Stig pappas Saab på skogsvägarna utanför Stora Mellösa. På födelsedagen när han fyllde 18 år löste han ut sitt körkort. Strax därpå debuterade han i en juniortävling i Storfors. Han var redan väl bekant vid Saaben, och med pappa som kartläsare styrde han in som tvåa med en tid som låg obetydligt under vinnarens - den redan etablerade rallyföraren Leif Eriksson. Debuten gav mersmak och namnet Stig Blomqvist blev snart bekant för alla inom rallysporten.

Under de drygt fyra decennier som gått sedan dess har han kört ihop till en lång och mycket imponerande meritlista. Han har bland mycket annat blivit världsmästare en gång, vunnit RAC-rallyt två gånger och rullat in som segrare i Svenska Rallyt sju gånger - fler än någon annan.

Framgångarna kan tillskrivas en alltid lika proffsig inställning, hundra procent noggrannhet och disciplin, d v s egenskaper som behövs i en sport där minsta oförsiktighet kan vara förödande.

- Stig har dessutom en annan egenskap, han är

Motorsport

Enligt Svenska bilsportförbundet är rally den svenska nationalgrenen inom bilsporten. Det är här man finner motorsportens mest namnkunniga profiler genom åren. Eric Carlsson "på taket" liksom Per Eklund och Stig Blomqvist har hjälpt till att sprida Saabs namn över jordklotet. Detsamma gjorde Tom Trana för Volvo. Björn Waldegård blev den förste världsmästaren i rally 1979 i en Ford och 1984 var det vår egen Stig Blomqvists tur i en Audi Quattro.

som Sixten Jernberg, han ger sig aldrig. När ögonen mörknar bakom ratten i tävlingsbilen går det undan, säger Per Eklund, arg konkurrent och mycket god vän som under 70-talet var stallkamrat med Stig hos Saab.

Per berättar att de är som bröder, där inbördes möten alltid varit viktiga. Det gällde att alltid ligga steget före den andre. Vem som oftast dragit det längsta strået, förstår man när Stig berättar, att det är Per som är upphov till smeknamnet "Mäster Blomqvist".

Hela världen som arbetsplats.

Med topplaceringar i tävlingar fördelade över klotets alla fem kontinenter är örebrosonen Stig Blomqvist en av de största rallyförarna vi haft i Sverige. Under toppåren runt 1984 hade han ett år 290 hotellnätter. Han körde årligen c:a 10 000 - 12 000 tränings- och tävlingsmil.

- Jag föredrar att köra i Finland. Där har man hårda fasta vägar som gör att även de som startar i slutet har en chans, säger Stig.

- Svåraste tävlingen? Det var nog på Elfenbenskusten i en avgörande tävling samma år som jag vann VM. Inga riktiga vägar, kontrollerna låg inte där de skulle och arrangemanget var ett absolut bottennapp.

- Värsta motståndaren? Eklund på SM-nivå och naturligtvis Waldegård och så finnarna.

Fortsatt full fart

Stig som fyller 62 år i sommar har tävlat i alla klasser inom rallysporten. Han fortsätter nu karriären i Klassisk rally som har blivit en mycket populär klass bland förarna i tävlingar som drar stor publik. Man kör med veteranbilar i tre klasser. Bilar före 1965, bilar från åren 1966 -1969 samt 1970-1974. Närmast större tävling blir förhoppningsvis Midnattssolsrallyt som startar i södra

Sverige med stopp i Örebro. Målgången blir i Stockholm i slutet av juni. I höst möter han sin gamle konkurrent Björn Waldegård som fortsätter sin karriär på samma sätt som Stig. Tävlingen går i Kenya, och båda kommer att köra Ford Escort -73.

- Det ska verkligen bli kul att få köra tillsammans med Stig i samma team. Vi har båda ett stort intresse, är envisa och har kanske lite talang, så jag ser verkligen fram emot hösten, säger Björn Waldegård.

Kurt Löfvenhaft

Röster om Stig:

Ulf Marcusson:

Stig är en kulturbärare av motorsporten. Han och Ronnie Petterson är anledningen till mitt motorintresse. Det är jag glad för.

Georg Olsson:

En fantastisk kille, han har tävlat i toppen i 45 år, aldrig totalkvaddat en bil. Han gör en otrolig PR för Örebro som örebroarna inte har fattat.

Eric Nordström:

Stig är en otrolig förare som förknippas med Örebro.

Anders Linderoth:

Fantastisk rallyförare, imponerande att hålla sig på topp så länge. Hans historia är litet av en saga ur Rekord-Magasinet.

Lars-Olof Larsson:

En av Sveriges bästa förare som inte fått den uppmärksamhet han förtjänar. Han har varit i topp i många år.

Stig Wallinder:

En otrolig motorkille. Det spelar ingen roll vilken bil han sätter sig i, han tar fram det bästa ur varje bil. Stig är en motortalang långt utöver det vanliga.

Prenumerera på NA!

Senaste nytt (lokalt, inrikes och utrikes), **kultur, sport, ekonomi, nöje, TV, väder och mycket mer.**

Ring 019-15 51 50 för mer information om våra prenumerationsformer.

VÄLKOMMEN!

ICA
Supermarket

City
Krämare

ALLA DAGAR
7-22

Parken
Brunnsparken

Structor

HULTHÉN STRÅTH

Structor är ett konsultföretag som erbjuder tjänster inom byggprojektering, byggledning och miljöteknik

019-676 26 00

Fax 019-676 26 29

www.structor.se • structor@structor.se
Bettorpsgatan 10, 703 69 Örebro

BraData

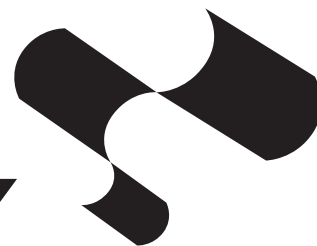
Vi placerar hyresgästen i centrum.

Telefon 019-100 100 • www.asplundsfastigheter.se

asplunds
FASTIGHETER

trio tryck

www.triotryck.se

"Både ekonomi och prestanda"

NETTOKÖP

Kungsgatan 19. ÖREBRO

Tel 019-13 35 12 www.nettokop.com

Vard. 10-18, Lörd 10-16

Nu finns vi även på Aspholmen
Radiatorvägen 2, tel 019-12 22 90
vard 10-19, lör 10-16, sön 11-16

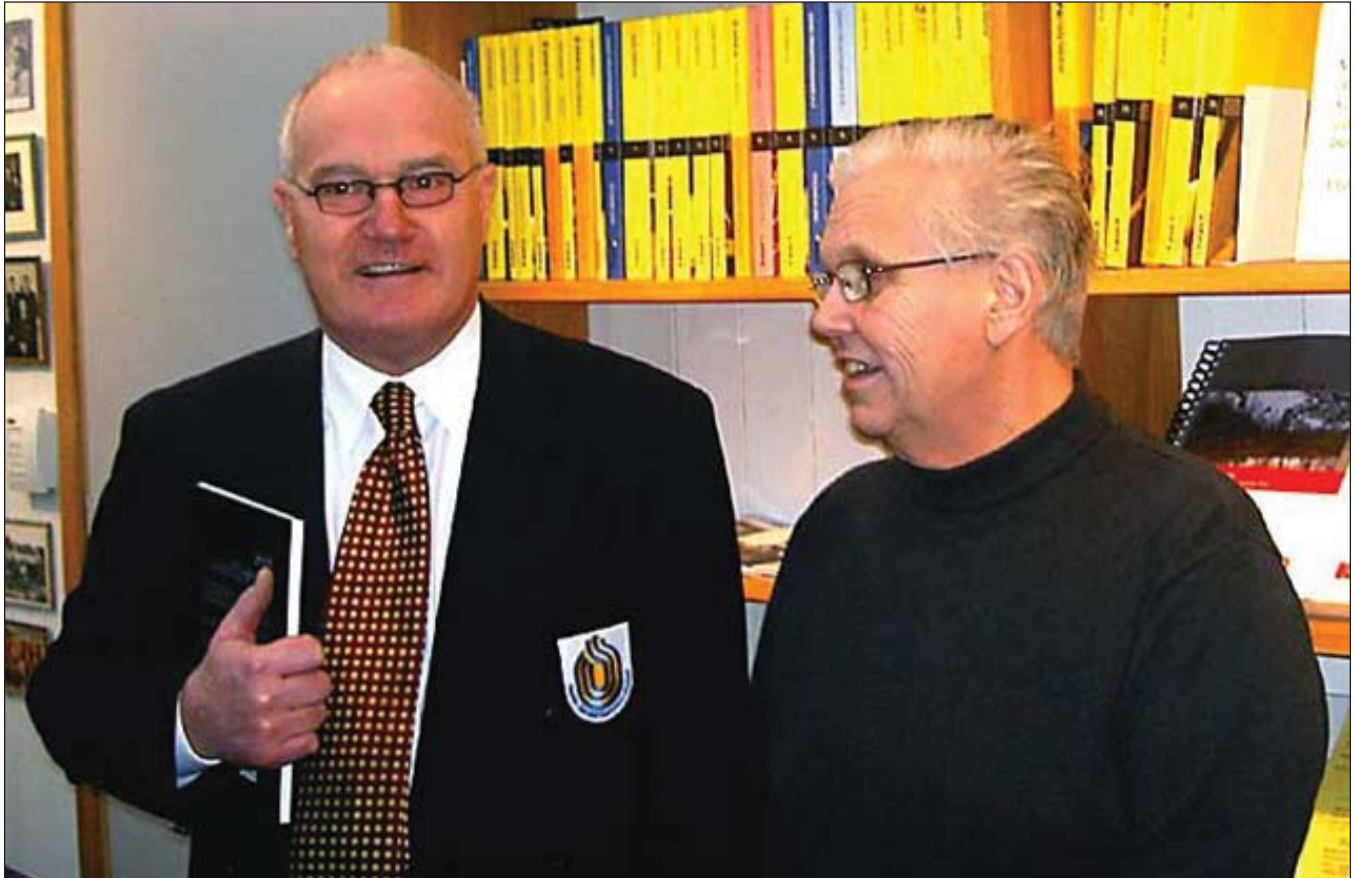

En paus för alla tillfällen.

Vi har kryssningar till Helsingfors,
Åbo, Tallinn och S:t Petersburg.
Dessutom Gourmetkryssning, Relax-
kryssning och flera olika alternativ på
Konferenskryssningar.

För mer information kontakta Silja Butiken Örebro, Köpmangatan 36,
tel 019-611 60 40, eller Silja Line, tel 08-22 21 40. www.silja.se

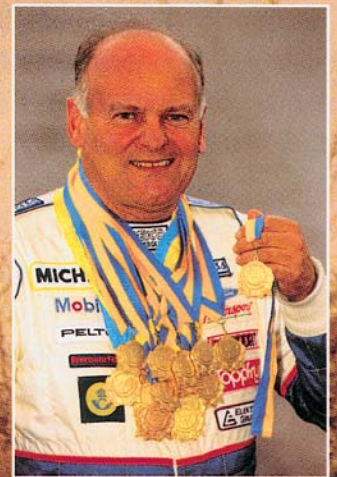
SILJA LINE

Utställningen "Kumla-idrotten genom tiderna" invigdes 9 december 2006 i Kumlas bibliotek. Invgningstalare var Rolf Hallgren och Dan-Åke Moberg.

Bandet klipptes av Werner Hardmo, här tillsammans med Lars Ehlin. I bakgrunden syns en mer än 60 år gammal bild av världsstjärnan Werner.

Stig Blomqvist